

144

1

QUÆSTIO MEDICA,
CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS
MANE DISCUTIENDA
IN SCHOLIS MEDICORUM.

Die Jovis vigesimâ-nonâ Martii.

M. BERTINO DIEUXIVOYE,
DOCTORE MEDICO,
ET ANTIQUIORE SCHOLARUM MAGISTRO,
P R Æ S I D E.

An recens nato, lac recens enixa matris?

I.

VIX conceptum corpus humanum jam destruitur. Nec instanti diutius vitâ frueretur homo, nisi partes quæ ex ipsius corpore continuò avolant, nutritione restituerentur. Sive hominis primordia in ovo muliebri lateant: Sive illa in maris semine sub vermium specie innatent; hæc eodem, quod Parentis corpus, nutrimento aluntur. Fœtus, post conceptum, in utero matris uberiorem semper in dies nanciscitur alimoniam, non solum nutritionis, sed & accretionis materiem. Fœtus alimentum, Chylus est: Non sanguis maternus, cui nullus ad fœtum aditus. Liquori verò Lacteo viæ sunt apertæ per vasa scilicet lactea, quæ à Mesenterio ad uterum usque protensa in ejus fundum dehiscunt; ubi extremis placentæ vasibus connectuntur. Ex utero ad fœtum nullum alium stillare liquorem præter lacteum, probatur evidenter prægnantium brutorum uteri perscrutazione. Si enim levi manu placentalis ab utero disjungatur, effluit tantummodò lacteus liquor. Hic succus placentæ venulas subit, & una cum sanguine ad fœtum deferitur.

Non omnis in nutritionem impenditur ; sed quod à nutritione superfluum est , id transpiratione exhalatur , & condensatum , Amnii liquorem efformat. Ob rariorem cutis foetus texturam , magisque proinde perspirabilem , uberius primis graviditatis temporibus colligitur hic humor ; proximis contrà partui temporibus parcius reperitur , proportionem servatâ ad factum : Eò quod patentioribus jam aliis viis excipitur. Hujus humoris fluidior pars renibus , vesicâ & membranâ urinariâ , Allantoidis brutorum vices gerente secernitur. Crassior verò humor ex ventriculi intestinorumque glandulis in eorum cavitatem stillat. Subalbidus in ventriculo deprehenditur , in intestinis , ob admistam bilem , niger , qui Meconii nomine designatur. Hæc crementa in nato infante fecunda sunt morborum germina , nisi statim ab ortu ex iis liberetur.

I I.

QUÆ ad factum alimoniam deducebant vasa , in jam nato infante ab officio cessant. Ore novum pabulum sibi quarit. Sedulo cavendum est , ne novus cibus Meconio inquinetur : Providendum quoque ne viscidiori copiosiorique muco ita fistulæ intestinalis parietes oblinantur , ut chyli in venas lacteas per poros intestinalium transitus retardetur aut intercludatur. Si Meconium chilo confusum cum sanguine semel misceatur ; crassiori & fatido suo sulphure , agile & blandum sanguinis sulphur deprimit , & sale acriori succorum dulcedinem corrumpit : Unde sanguinis crasis turbatur. Non minus noxia est chyli in intestinis mora , quâ non medio-criter acefcit , meconio deinde admistus effervescebat impetuosiùs , non sine tormento. Turbida hæc & tetra mistura , si venas lacteas subeat , ibique hæreat , præterlabentes succos pessimè afflat & cogit : Ulterioris si serpat in sanguinem virus illud , novissima mala pejora prioribus producit. Ex hac utrâque causâ in Infantibus morborum Ilias : Lactis acor & coagulatio , Vomitiones , Alvi Profluvia , ventris Tormina , Ingens vermium Luxuries , Mesenterii obstructions , Abdominis distensio , Hydrops , Tusses , Atrophia , Febres , Motus Spasmodici , Epilepsia , Lithiasis , Rachitis , Variolæ , Morbilli , unde fit ut vel præmaturâ morte rapiatur puer , vel miserimum spiritum trahat.

I I I.

RE C E N S natis alendis præstò est Lac in matris uberibus : Chylus est cum Lymphâ permistus ; Triplici constat substantiâ , Oleosâ quæ Butyrum , Salino-terrestri quæ Caseus , & Salino-aquosâ quæ Serum dicitur. Certis tantum temporibus ad mammas & uterum devehitur. Quibus viis huc deveniat , in muliere adhuc

incertum : Nî per tubulos à ductu Thoracico ad mammas , & à Mesenterio ad uterum usque protensos deferri supponatur , ut in quibusdam lactantibus brutis observatum est. Prægnationis tempore, rarò aliis temporibus , lacte adimplentur mammæ. Ut primum concepit mulier , ejus succi , maximè lymphæ , aurâ seminali afflati lenescunt. Humor , quo madent mammæ , jam tum crassior hæret in suis tubulis , quos aliquo cum dolore premit. Exinde vasa uberiori spirituum affluxu tument , & à succis jugiter advenientibus nec facîle commeantibus ultrò distenduntur ; hoc modo sternitur via lacti. Lactis indolem variam constituunt diversum genus animalium , diversa eorundem indoles , nec non alimentorum varietas. Ut puero nullum alimentum convenientius est lacte materno , ita recens nato nulla aptior medicina est matris Colostrum. Est autem Colostrum , Lac aquosum & turbatum , quod statim à partu è mammis diffluit.

I V.

IN recens nati commoda non leviter peccat , qui ipsi denegat Colostrum , falsâ impuritatis noxiæ opinione deterritus. Blandum est & à naturâ paratum infantibus Eccoproticum alimentum. Sero enim suo tenacem ventriculi mucum , piceumque intestinorum Meconium diluit : Saleque subacri , quo pollet , intestina vellicat , & ad defectionem sollicitat. Nec solùm alvum repurgat , sed & Mesenterii venas & glandulas expedit à viscidis humoribus quibus infarciuntur , sicque quod intus læsum erat , utiliter effunditur , atque liberæ ac munda redduntur viæ. Quàm parùm metuit suam culpam pietatem Mater , quæ , naturæ legum oblita , alteri suum infantem nutrici lactandum tam facîle relinquit. Lacti materno nullum par est. Si quando minùs probum sit , convenientius tamen est infanti , quippe qui jam huic in utero assueverit ; à multo namque tempore consueta , etiam si deteriora fuerint , insuetis minùs turbare solent. Lac matris pueri succis nutritiis amicè jungitur , ut potè simile. Qui matris ubera fugit , vividior est ut plurimum , & magis vitalis. Id ostendit Cutis æqualis , nullis aspera maculis , Habitus floridus , Caro firma , atque functionum Integritas. Non adeò felix conditio illius , quem nutrix alit conductitia. Insuetum enim lac , dum sanguini committitur , hunc commovere & perturbat , sanguinis motu alterato , tenelli corporis functiones alterantur , nonnunquam ita pervertuntur , ut infantes vix acceptam vitam statim cum morte commutent : Aut si protrahitur vita , misera est , variis morbis obnoxia. Si alieni lactis novitate sic plectitur infans : quæ non ejus vitium secum trahet mala ? Mille aliis modis nocet infanti. Nutricum ægritudines cum lacte abeunt

in infantes : Epilepsia, Arthritis, Phthisis, Scorbutus, Lues venerea, &c. Ipsarum etiam nutricum animi vitia (proh dolor!) Infantibus communicantur. Libidiosa Libidinosum fingit, Iracunda Iracundum, Ebriosa Ebriosum; quæ vitia toto vitæ decursu vix eluuntur.

V.

PARENS legitimâ de causâ maternas partes adimplere nequit? Tunc summâ diligentia advertat, cui munus suum peragendum committat. Nutricem, si fieri potest, recens enixam eligat; Colostri enim usu non solum puelli viscera purgantur, sed etiam sensim lacti assuescit infans. Cum econtrâ, si lac crassius statim exhibeatur, subitanæ fiunt in teneri corporis liquoribus mutationes, semper periculosæ. Nutrix sit bene morata, animo tranquillo: Non Stolidâ, non Iracunda, non Ebriosa, non Melancholica, non Salax; sit optimi habitûs, vividi & rosei coloris, nec obesa, nec gracilis, pectoris lati, mammarum mediocrium, quarum papillæ nec longæ nimium, nec crassæ, sed mediocres, quas infans commodè sugere possit; ætatis sit ab anno vicesimo ad tricesimum quintum. Non lusca sit, hujus dentes carioli non sint, non ejus anhelitus fœteat, nec ullâ mali labe contaminetur. Deest recens enixa Nutrix; præstò sint lenia medicamenta, quæ Colostri vires amulentur, qualia sunt Tinctura Cassiæ, Serum lactis, aut similia, identidem in os infantis ingerenda. Nec priùs ad mammas admoveatur puer, quàm meconii pars maxima ex intestinis dejecta fuerit. Primis diebus, non incrassante, non exsiccante cibo, sed refrigerantibus & humectantibus alimentis vescatur nutrix, quibus fluidior fiat chylus: ne nondum in puero satis patentes chyli viæ lacte crassiore obstruantur. Lac eligatur nec nimis crassum, nec tenue, quod ungui inpositum, nec nimis hæreat, nec citiùs defluat: colore sit albo, odore grato, sapore dulci. His sic provisus & ordinatus, alienis uberibus infans innoxie admovebitur.

Ergo recens nato, lac recens enixæ matris.

Proponebat Parisiis STEPHANUS FRANCISCUS GEOFFROY, Parisinus, Baccalaureus Medicus, Regiæ scientiarum Academiæ Parisiensis, Regiæque Societatis Londinensis, Socius. A. R. S. H. 1703.

Apud Viduam Francisci Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ Typographi.